

Spider: Štrigova-primer komunističnega zločina nad Slovenci: 18.06.2007 20:06

Nekaj mesecev po vojni, so Hrvati odprli vprašanje občine Štrigova, češ da je celotno Medmurje vedno bilo hrvaško. Zato je bila meseca Vinotoka (oktobra) 1945 ustanovljena posebna komisija iz predstavnikov občinskih narodnih odborov Slovenije in Hrvaške. Čeprav je na tem območju živila večina avtohtonega slovenskega prebivalstva, jim je komisija sporočila, da bodo v prihodnje pripadali Hrvaški. Vse to je bilo sklenjeno kljub temu, da sta bili tako občina Razkrižje z vasmi Šprinc, Globoka, Kopriva, Gibina, Šafarsko in Veščica, kot tudi občina Štrigova z vasmi Robadje, Banfje, Leskovec, Sv. Urban, Stanetinci, Železna gora, Gabrovnik in Jalšovec ter zaselki Leskovščec, Veščički vrh, Krpec, Krče, Kovzloščak, Goričica, Pernjak, Martinovski breg, Orehovščak, Rim, Prekopa, Rimšček, Vrbovica, Mali Slatnjak, Veliki Slatnjak, Trnovčak, Ciganjšček, Vušivčak, Gibinščak, Šafrščak in Razkrižni vrh, administrativno, politično, finančno, sodno in po zemljiški knjigi v pristojnosti okraja Ljutomer! Prebivalci omenjenih vasi in zaselkov se s tem seveda niso strinjali. Po skopih podatkih je demonstriralo okrog 5100 Slovencev. Od tega samo v vasi Razkrižje 800.

Takratni OZNOvec Zdenko Zavadlav v svoji knjigi Matjaževa vojska na Slovenskem med drugim piše o omenjenih dogodkih naslednje: »Cirkus je bil tudi v Štrigovi. Ti kraji naseljeni večinoma s Slovenci, so v preteklosti stalno spreminjali svojo pripadnost, tako v Avstro-ogrski, v Dravski banovini in v NDH pod okupacijo. Enkrat so bili na slovenski, drugič na hrvaški strani. Po medvojni OF pripadnosti so bili na slovenski strani in so tako hoteli tudi ostati. Organizirali so svoje narodne odbore, šole in izobesili slovenske zastave. Račun brez krčmarja, tudi dveh krčmarjev! Le-ta sta bila Kardelj in Bakarić! Štrigova z okoliškimi vasmi je hrvaška, saj v »internacionalistični« Jugoslaviji meja itak ni važna! Izgleda da za Slovence, za Hrvate pa je. Naši mariborski oznovci in knojevci so morali s krvavečim srcem po posebnem naročilu Kardelja in Mačka »delati red«. Ta red pa je bila pripojitev Štrigove Hrvaški in ustoličenje hrvaške ljudske oblasti. Seveda pa odstranitev slovenskih zastav in napisov na krajevnih odborih in šolah ter pregon slovenskih odborov in šolnikov. Naj živi«bratstvo in edinstvo«! Naj živi internacionalistična KP!«.

Komisija je nato po demonstracijah določila, da Razkrižje z zaselki Veščica, Šafarsko, Gibina, vas Robadje z zaselki Špornec, Presika, M. Leskovac kot tudi Sv. Urban z vasjo Leskovac pripadejo Sloveniji, drugi del občine pa Hrvaški. Tako je občina Razkrižje s 1600 občani vendarle ostala v Sloveniji, občina Štrigova z 3500 prebivalci v osmih vaseh in enaindvajsetih zaselkih, pa je pripadla Hrvaški. Začela se je neusmiljena okupacija Hrvatov. Hrvaške oblasti so Malega Travna (aprila) 1946, s pomočjo hrvaške UDBE, KNOJA in policije prevzele kontrolo nad vsem območjem. Slovensko policijo je zamenjala hrvaška, pregnali so slovenske učitelje in odstranili slovenske napise ter jih nadomestili s hrvaškimi. Prebivalci so še kar naprej protestirali. Slovenska stran je protestirala tudi s tem, da je ukinila svojo zadrugo in zadržala blago. Po ostrih protestih iz Maribora je bila nato ustanovljena nova mešana komisija. Navedena komisija, v kateri sta bila slovenski minister za notranje zadeve Ivan Maček-Matija in hrvaški notranji minister Stevo Krajačić, je v Ljutomeru brez terenskega ogleda sklenila, da področje Štrigove pripade Hrvaški. To je povzročilo nove nemire. Pripovedujejo, da so jezni prebivalci hrvaške učitelje naložili na vozove in jih odpeljali na Hrvaško. Zaradi številnih aretacij slovenskih funkcionarjev so se prebivalci Razkrižja pritožili zvezni kontrolni komisiji. Imenovali so novo komisijo za ureditev meje. Nova zvezna komisija, v kateri so bili kot član Lepa Perović, Pavle Gregorič kot predsednik republiške kontrolne komisije Hrvaške in Vida Tomšič, predsednica kontrolne komisije Slovenije, je položaj raziskala na terenu. Po ugotovitvah te komisije je Razkrižje z okoliškimi vasmi in zaselki ponovno pripadlo Sloveniji, Štrigova pa ponovno Hrvaški. Pokazala se je potreba po zveznem zakonu o meji, vendar nazadnje ni bilo nič natančno sklenjenega.

Ker pa so prebivalci še naprej demonstrirali, je hrvaška UDBA uvedla nezaslišan teror.

Protestnike so pričeli ustrahovati, jih pretepati in krvavo mučiti. Višek nasilja Hrvatov je bil dosežen s pokolom civilistov leta 1947 v Jalšovcu pri Štrigovi. Doslej je delno uspelo identificirati 31 žrtev poboja leta 1947, po ustnem izročilu preživelih in sicer: 1. Pepi Ružman, Gibina - mučen do smrti, 2. Ivan Prša, Gibina, 3. Štefan Vinko, Razkrižje, 4. Aleks Vinko (brata), Razkrižje, 5. Golenko, Prekmurje, 6. Štefan Prajnar, Banfje (Razkriški vrh), 7. Alojz Benko, Banfje (Šafrščak), 8. - Karba (oče) Banfje (Razkriški vrh), 9. - Karba (sin) Banfje (Razkriški vrh), 10. - t.i. "Vodaričin sin" Banfje (Vušivščak), 11. Avgust Repa, Štrigova, 12. Marija Kerčmar, Štrigova, 13. Julija Kerčmar, Štrigova (obe pobiti z motiko), 14. Štefan Barbarič, Štrigova, 15. - Barbarič (žena), Štrigova, 16. Durek - ("Kovačev", ime po hiši), Štrigova 17. - (nezakonski fant), Štrigova, 18. Štefan Srša (mož), Jalšovec, 19. Genovefa Srša (žena), Jalšovec, 20. Martin Kodba, Jalšovec, 21. Franc Kovačič, Jalšovec, 22. Štefan Dujh, Businščak (Železna gora), 23. - Zadravec ("Kosminek"), Trnovščak (Grabrovnik), 24. Miško Vozlič, Šafarsko, 25. Ernest Šarman, Maribor, 26. Ivan Petovar, Banfje, 27. - Lutar, Razkrižje, 28. Martin Kunčič, Razkrižje, 29. Martin Rojko, Pršova graba, 30. Pintarič Franc -, 31. Ohman Danijel -. Najbolj uporni in vztrajni so bili zverinsko pobiti z noži, krampi in motikami. Mučili in preteпали so jih s koli, jih utapljali v čebrih polnih vode, rezali so jim jezike in ušesa ter spolovila, jim iztaknili oči, parali črevesje in jih nazadnje na pol žive, umirajoče, pometali v strelski jarek oz. plitvo jamo ter jih le na pol zagreblji. V poduk in opomin vsem ostalim! Nekateri so se še naslednjo noč po pokolu, plazili na pol živi, počasi, v mukah umirajoči, naokrog po listju in travi. Okrog 180 Slovencev je bilo zatem zaprtih in obsojenih na dolgoletne kazni v težkih ječah v Slavonski Požegi in drugod. Imetje jim je bilo zaplenjeno. Še večje število je bilo podvrženo sistematični torturi, grožnjam in nasilju. Zanikati so morali svoje nacionalno poreklo in se opredeliti kot Hrvati. Veliko Slovencev je vendarle uspelo pobegniti na slovensko stran, toda precej izmed teh je slovenska UDBA in milica vrnila Hrvatom. Večina tistih, ki so zares ušli, je morala pobegniti iz takratne Jugoslavije v tujino, v Ameriko, Kanado, Avstralijo, zahodno Evropo... Leta 1950 je mladinski sekretar KP Ivan Živkovič omenil plebiscit, s katerim bi pravično rešili pripadnost občine Štrigova, a je bil zato hudo tepen in zaprt v Starem Gradu v Čakovcu, njegovi starši pa so bili obsojeni na večletno ječo.

Tako je bila občina Štrigova skupaj z ostalim delom Medmurja hrvatizirana, čeprav tudi danes po vseh teh letih in vsemu prestanem, še vedno najdemo Slovence tudi v omenjenih štrigovskih vaseh in zaselkih. Hrvatom pa to še ni bilo dovolj. Po letu 1991 so večkrat izrazili ozemeljske zahteve tudi do občine Razkrižje. V hrvaških publikacijah je povsem vsakdanji članek kot je npr. »Hrvatska Kaniža (tako imenujejo Razkrižje) ima se vratiti Hrvatskoj«, ali pa »Okupirana Hrvatska Kaniža treba da se vrati majci Hrvatskoj«, v katerih mrgoli laži in potvorb v smislu »ovo področje je od pamtiveka Hrvatsko«. Popis iz leta 1948 pove vse. V Razkrižju je takrat prebivalo 1100 Slovencev, 19 Hrvatov in 1 Madžar!

Hrvaška danes trdi, da so bili tisti ljudje ubiti, ker so bili zavedni Hrvati
Ubiti so bili, ker so bili Slovenci in ker niso hoteli postati Hrvati. Ubili so jih hrvaški komunisti, slovenski komunisti pa so pri tem asistrali.

Naj nesrečniki počivajo v miru

Toliko o "svobodi", ki so jo prinesli komunisti

FVic

Re: Štrigova-primer komunističnega zločina nad Slovenci: 02.07.2007 13:10

Ja res je žalostno. Če ne bi hrvati imeli Tita, bi bila danes hrvaška manjša od Črne gore; gotovo pa ne bi imela Medmurja, Gorskega kotarja in Istre.